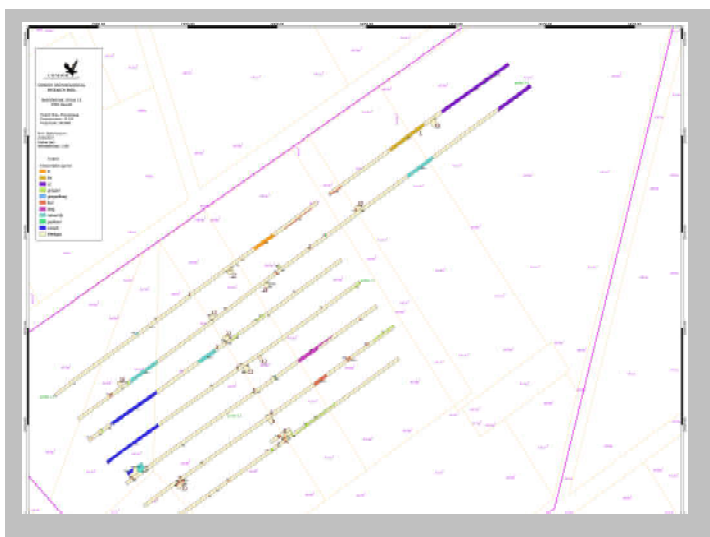




## ***Processieweg te Bree (gem. Bree)***

***Programma van Maatregelen***



T. Deville & G. De Nutte

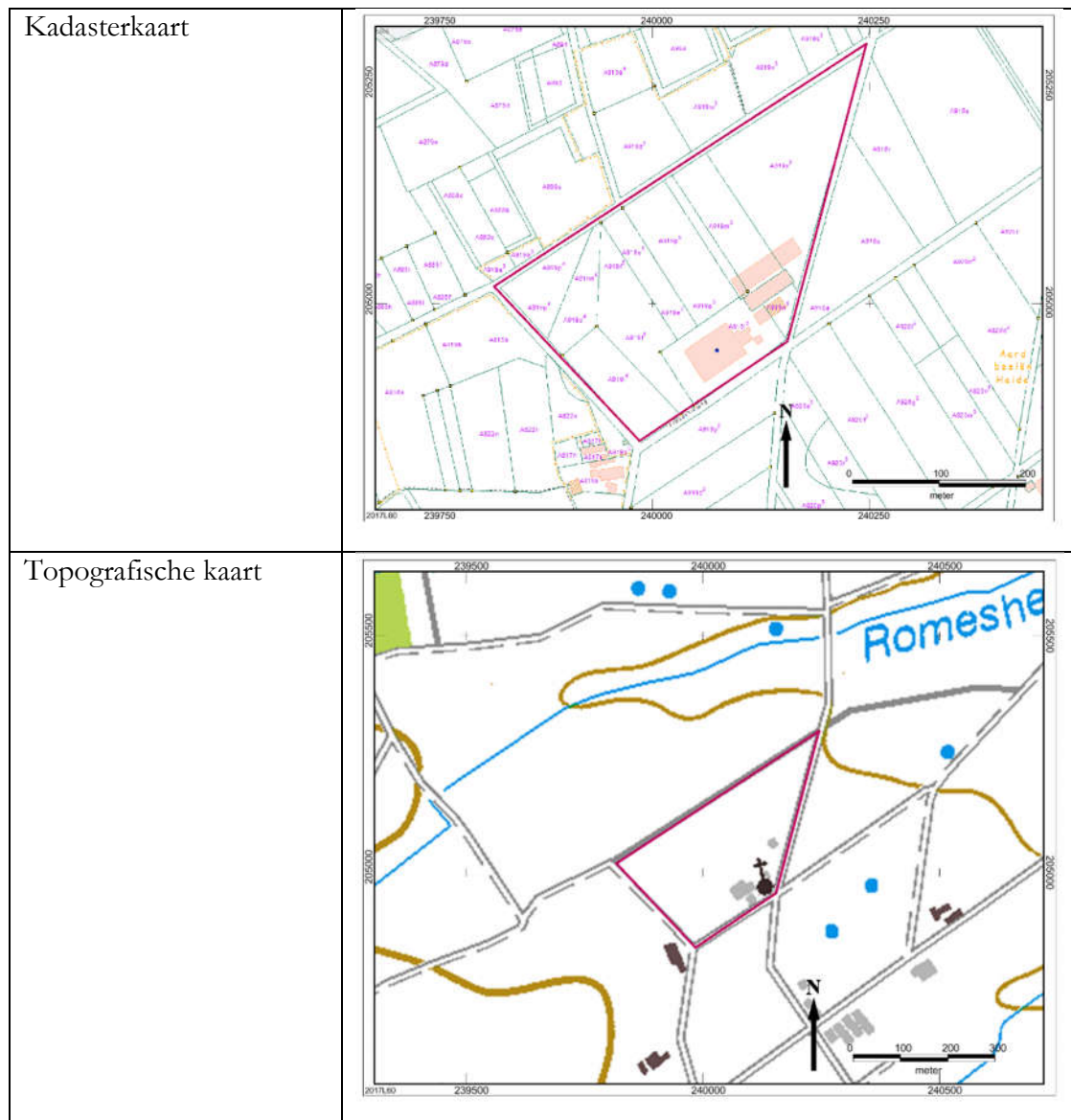
# 1. Inhoudsopgave

|                                                               |          |
|---------------------------------------------------------------|----------|
| <b>1. Inhoudsopgave.....</b>                                  | <b>1</b> |
| <b>2. <i>Programma van Maatregelen voor vrijgave</i>.....</b> | <b>2</b> |
| <b>2.1. Administratieve gegevens .....</b>                    | <b>2</b> |
| <b>2.2. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek .....</b>  | <b>3</b> |
| <b>2.3. Aanwezigheid van een archeologische site .....</b>    | <b>5</b> |
| <b>2.4. Waardering van de archeologische site .....</b>       | <b>5</b> |
| <b>2.6. Impactbepaling .....</b>                              | <b>6</b> |
| <b>2.7. Bepaling van maatregelen .....</b>                    | <b>7</b> |

## 2. Programma van Maatregelen voor vrijgave

### 2.1. Administratieve gegevens

|                                                                                                                 |                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Projectcode                                                                                                     | 2017 L 60 (bureauonderzoek), 2019 F 121 (landschappelijk booronderzoek) en 2019 D 82 (proefsleuven)                                       |
| Aanvangsmelding onderzoek                                                                                       | ID 2028                                                                                                                                   |
| Identificatie bekrachtigde archeologienota met het programma van maatregelen betreffende het uitgesteld traject | ID 6267                                                                                                                                   |
| Nummer wettelijk depot                                                                                          | Niet van toepassing                                                                                                                       |
| Naam en erkenningsnummer erkend archeoloog                                                                      | Condor Archaeological Research bvba<br>(OE/ERK/Archeoloog/2016/0107),<br>Bedrijfsstraat 10, 3500 HASSELT                                  |
| Provincie                                                                                                       | Limburg                                                                                                                                   |
| Gemeente                                                                                                        | Bree                                                                                                                                      |
| Deelgemeente                                                                                                    | Bree                                                                                                                                      |
| Plaats                                                                                                          | Processieweg                                                                                                                              |
| Toponiem                                                                                                        | /                                                                                                                                         |
| Bounding Box                                                                                                    | <b>X:</b> 240253.734 <b>Y:</b> 205306.641<br><b>X:</b> 239796.538 <b>Y:</b> 204797.055                                                    |
| Kadastrale gegevens                                                                                             | Gemeente: <b>Bree</b> Afdeling: <b>1</b> Sectie: <b>A</b> Nrs.: <b>919i, 919d, 919p, 919f, 919e, 919p, 919r, 919m, 919x, 919g en 919m</b> |
| Kaartblad                                                                                                       | /                                                                                                                                         |



## ***2.2. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek***

Voor onderhavig onderzoeksgebied is aanvankelijk een archeologienota (ID 6267) opgemaakt. Deze bestond uit een bureauonderzoek.

Op basis van dit bureauonderzoek werden de verschillende onderzoeksmethoden beoordeeld zoals beschreven in hoofdstuk 5.3 van de Code van Goede Praktijk en werd de onderzoekstrategie bepaald. Voor de gedetailleerde afwegingscriteria wordt verwezen naar hoofdstuk 2.3.3 Potentieel op kennisvermeerdering en afweging noodzaak verder vooronderzoek<sup>6</sup> binnen deze goedgekeurde archeologienota met vigerend Programma van Maatregelen of het hoofdstuk 2.4 Trajecten verder vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem daar.

Omwille van de vigerende hoge archeologische verwachting betreffende jager-verzamelaars werd in eerste instantie een vervolgonderzoek in de vorm van een landschappelijk booronderzoek geadviseerd. Dit diende hierbij een bijdrage te leveren in de kennis over de mate van intactheid betreffende de natuurlijke bodemopbouw.

De gaafheid en conservering van eventuele aanwezige sites kon namelijk tot dan niet worden bepaald. Dit is namelijk van essentieel belang. Dergelijke kampementen zijn namelijk zeer erosiegevoelig. Van een goede conservering van zulke sites kan daarom pas gesproken worden wanneer blijkt dat het natuurlijk bodemprofiel (vrijwel) intact is.

Deze onderzoeksmethode was namelijk bepalend of andere onderzoeken zoals verkennend archeologisch booronderzoek, karterend archeologisch booronderzoek en/of proefputten gericht op steentijdonderzoek (jager-verzamelaars) noodzakelijk zullen zijn of niet.

Nà het doorlopen van bovenstaand Steentijd-traject werd ook nog een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Dit gezien voor nederzettingsresten en/of sporen van begravingen vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot en met de late 18<sup>e</sup> eeuw eveneens een middelhoge trefkans was opgesteld.

Een proefsleuvenonderzoek bleek hierbij de meest geschikte methode om eventuele grondsporen op te sporen

Dit waren namelijk de meeste geschikte in te zetten prospectieve methodes om een advies te kunnen opstellen betreffende de omgang van het onderzoeksgebied in functie van eventuele archeologische resten. Alsook welke specifieke maatregelen hierbij konden/dienden genomen te worden.

Dit diende uitgevoerd te worden binnen een zogenaamd “uitgesteld traject”.

In de eerste helft van april 2019 werd onderhavig onderzoeksgebied onderworpen aan respectievelijk het landschappelijke booronderzoek en het proefsleuvenonderzoek.

Zowel het landschappelijke booronderzoek én het proefsleuvenonderzoek hebben de verwachting(en) opgesteld tijdens het bureauonderzoek getoetst, verfijnd en/of bijgesteld. Het heeft een antwoord geformuleerd op de hoofdvraag of er zich al dan niet een archeologisch bodemarchief binnen de grenzen van onderhavig plangebied situeert? Zo ja, wat de inhoudelijke en fysieke kwaliteit (aard, ouderdom, omvang, gaafheid en

conservering) van deze archeologische sporen en/of resten is. Men is hierbij tot een waardestelling gekomen en er zijn uitspraken geformuleerd over de al dan niet behoudenwaardigheid van de vindplaats/vindplaatsen. Tevens is dit afgetoetst of deze eventuele archeologische behoudenwaardige resten al dan niet verstoord zullen worden door de geplande werken. Dit alles stond in het kader van het eventuele potentieel tot archeologische kennisvermeerdering.

Op basis van onderhavige prospecties zonder en met ingreep in de bodem werd daarom geoordeeld dat alle wenselijke én te nemen stappen betreffende archeologische vooronderzoek uitgevoerd werden voor onderhavig onderzoeksgebied

### ***2.3. Aanwezigheid van een archeologische site***

Tot op heden kwamen geen indicatoren van kampementen van jager-verzamelaars aan het licht.

Er is enkel sprake van 11 natuurlijk verkleuringen, 10 (sub-)recente verstoringen, 59 kuilen, 11 greppels als 2 paalkuilen met paalkern.

Mogelijkerwijs gaat het hier veelal om een aantal (sub-)recente sporen als niet ouder dan de Nieuwe en/of Nieuwste Tijd met een maximale doorloop tot de Late-Middeleeuwen.

In het algemeen is bij nadere bestudering overheen het volledige onderzoeksgebied vooral sprake van solitaire en weinig “beduidende” contextuele sporen. Er doen zich namelijk totaal geen dense patronen voor.

### ***2.4. Waardering van de archeologische site***

Het proefsleuvenonderzoek hebben aangetoond dat er zich in de onderzochte zone geen (goed geconserveerde) kampementen van jager-verzamelaars, begravings- en/of nederzettingcontexten van landbouwersgemeenschappen situeren.

Er werden voornamelijk eerder solitaire en weinig “beduidende” contextuele archeologische & historische relevante sporen aangetroffen zonder enig dens en/of betekenisvol ruimtelijk patroon.

Men heeft hier maximaal te maken met *off-site* fenomenen. Er is altijd een zekere ensemble- en informatiewaarde. Echter in de huidige archeologische opvatting worden deze als laag beschouwd.

Op basis van alle reeds gegeven argumenten is geen sprake van archeologische (waardevolle en behoudenwaardige) vindplaatsen en wordt een lage waardering ingeschat.

De resten zijn van die aard dat het niet leidt tot een potentiële kennisvermeerdering.

## ***2.6. Impactbepaling***

Voor de uitgebreide beschrijving van de toekomstige werkzaamheden wordt verwezen naar hoofdstuk *3.6 Geplande werken* van de bijhorende archeologienota én *hoofdstuk 6.5 Gespecificeerde geplande werken* binnen het *Archeologisch vooronderzoek. Verslag van de resultaten door middel van een landschappelijke booronderzoek en proefsleuven. Een uitgesteld traject*.

Binnen een 85 170 m<sup>2</sup> grote kavel met een huidig pluimveebedrijf wil men deze activiteit verder exploiteren.

Men zal hierbij vijf individuele stalloodsen oprichten van elk 2 476 m<sup>2</sup> groot oftewel 12 380 m<sup>2</sup>. Hiervoor zal men telkenmale 50 cm afgraven om alles bouwrijp te maken.

Deze stallen en loodsen zullen door middel van nieuw aan te leggen betonverharding ontsloten worden. Deze verharding en wegehuis zal opgevangen hemelwater op een natuurlijk wijze langs de verharding in eigen bodem laten infiltreren. In totaal gaat het hierbij om 5 523 m<sup>2</sup>. Om dit te kunnen realiseren zal men ook ongeveer 50 cm afgraven ten opzichte van het bestaande maaiveld.

In het westen zal men tevens een nieuwe infiltratie voorzien van 600 m<sup>2</sup>. Hiervoor zal men het bestaande maaiveld ongeveer 100 cm afgraven.

Het hier specifieke archeologisch relevante niveau situeert zich onder de aanwezige bouwvoor/ploeglaag. Dit op een diepte van ongeveer 25 à 40 cm beneden het maaiveld op basis van het landschappelijk booronderzoek en de proefsleuven. Met andere woorden men zal hierbij roeren tot in het archeologisch relevante niveau. Aangezien deze op basis van het landschappelijk booronderzoek zich slechts situeert op 25 à 40 cm beneden het maaiveld. Indien archeologische resten aanwezig zouden zijn dan worden deze volledig vernield en vernietigd.

Er is echter geen sprake van zogenaamde (waardevolle en behoudenwaardige) archeologische vindplaatsen die tot een eventuele kennisvermeerdering zouden kunnen leiden. Op basis hiervan vertonen de werken eigenlijk geen impact op dergelijke archeologische sites.

## ***2.7. Bepaling van maatregelen***

Op basis van de resultaten van het landschappelijke booronderzoek én het proefsleuvenonderzoek situeren zich geen waardevolle én behoudenwaardige resten binnen de contouren van onderhavig onderzoeksgebied.

Gezien de afwezigheid van archeologisch (waardevolle én behoudenwaardige) vindplaatsen wordt een vervolgonderzoek (opgraving) niet noodzakelijk geacht. Dit zou naar alle waarschijnlijkheid niet leiden tot een vermeerdering van de archeologische huidige bestaande kennis.

Het Programma van Maatregelen betreft dus een vrijgave voor verder archeologisch onderzoek.